

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương cán bộ, đảng viên - giá trị vận dụng trong xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay

Ho Chi Minh's thought on promoting the exemplary responsibility of cadres and Party members: applicable values for building the cadre and Party member contingent today

ThS. PHẠM BẰNG VIỆT

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng; Email: Bangviet88ht@gmail.com

Ngày nhận bài: 06/5/2026

Ngày phản biện: 12/5/2026

Ngày duyệt đăng: 20/6/2026

Chủ đề của bài viết thuộc lĩnh vực: Lý luận chính trị

Tóm tắt: Bài viết phân tích sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên - yếu tố then chốt tạo nên uy tín và sức mạnh lãnh đạo của Đảng. Trong đó làm rõ bốn nội dung trọng tâm trong tư tưởng của Hồ Chí Minh: tính tất yếu của việc nêu gương; yêu cầu mọi cán bộ, đặc biệt là người đứng đầu, phải làm gương; tính toàn diện trong nêu gương và phương thức tự phát huy trách nhiệm nêu gương của mỗi cán bộ, đảng viên. Trong bối cảnh đẩy mạnh xây dựng đạo đức cách mạng, đấu tranh chống suy thoái và các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, việc vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh là yêu cầu cấp thiết. Từ đó, bài viết đề xuất các định hướng mang tính thực tiễn cao: phát triển lý luận về nêu gương; cụ thể hóa tiêu chí phát huy trách nhiệm nêu gương cho từng nhóm đối tượng; nâng cao chất lượng tự phê bình và phê bình; kiên quyết đấu tranh, xử lý nghiêm các vi phạm, góp phần củng cố niềm tin của nhân dân vào đội ngũ cán bộ, đảng viên trong tình hình mới.

Từ khóa: cán bộ, đảng viên; trách nhiệm nêu gương; tư tưởng Hồ Chí Minh.

Abstract: This article provides an in-depth analysis of Ho Chi Minh's thought on promoting the exemplary responsibility of cadres and Party members - an essential factor underpinning the Party's prestige and leadership strength. It identifies four key dimensions of Ho Chi Minh's thought: the necessity of setting an example; the requirement that all cadres, especially leaders, serve as role models; the comprehensive nature of exemplary conduct; and the ways in which each cadre and Party member should cultivate and demonstrate exemplary responsibility. In the context of strengthening revolutionary ethics and combating moral degradation as well as manifestations of “self-evolution” and “self-transformation,” the creative application of Ho Chi Minh's thought has become an urgent requirement. Based on this analysis, the author proposes several practical orientations, including further developing theoretical perspectives on exemplary conduct, specifying criteria for exemplary responsibility for different categories of cadres, improving the quality of self-criticism and criticism, and resolutely addressing violations in order to strengthen public trust in the cadre and Party member contingent under current conditions.

Keywords: cadres and Party members; exemplary responsibility; Ho Chi Minh's thought.

1. Đặt vấn đề

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên có giá trị rất lớn cả về lý luận và thực tiễn, là cơ sở để Đảng ta đề ra đường lối và các quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, góp phần bổ sung, phát triển

văn hóa nêu gương hiện nay. Nhận thức sâu sắc vị trí, ý nghĩa, tầm quan trọng của tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương, những năm qua Đảng ta đã lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai ban hành nhiều chủ trương, quy định về thực hiện nêu gương, trách nhiệm nêu gương đối với đội ngũ cán bộ, đảng

viên. Tuy nhiên, việc thực hiện trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên vẫn còn nhiều tồn tại như lời nói chưa đi đôi với việc làm; nói nhiều làm ít, nói hay làm dở; ảnh hưởng của cơ chế kinh tế thị trường như chủ nghĩa cá nhân, thực dụng, lợi ích vật chất cùng với tiêu cực của xã hội như tham nhũng, suy thoái đạo đức..., đang âm thầm len lỏi vào một bộ phận cán bộ, đảng viên. Trước tình hình đó đã và đang đặt ra những yêu cầu mới ngày càng cao về phát huy trách nhiệm nêu gương của đội ngũ cán bộ, đảng viên, đòi hỏi cần phải tiếp tục nghiên cứu một cách toàn diện sâu sắc quan điểm của Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên để vận dụng có hiệu quả vào xây dựng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên trong tình hình mới.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết dựa trên cơ sở phương pháp luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, đường lối quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam, đồng thời sử dụng tổng hợp các phương pháp khoa học liên ngành và chuyên ngành Hồ Chí Minh học như: phương pháp lịch sử - logic, phân tích và tổng hợp, hệ thống hóa văn bản.

Phương pháp lịch sử - logic, phân tích tổng hợp được sử dụng trong bài viết nhằm xây dựng, luận giải các nội dung của tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên. Phương pháp hệ thống hóa văn bản được áp dụng để tập hợp, phân tích các nghị quyết, quy định của Đảng về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên hiện nay. Qua đó, bài viết làm rõ sự vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn, làm cơ sở đề xuất các giải pháp nâng cao trách nhiệm nêu gương trong giai đoạn mới.

3. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

3.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên

Một là, tính tất yếu phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên

Chủ nghĩa Mác - Lênin đã khẳng định, cách mạng là sự nghiệp của quần chúng nhân dân, chính quần chúng là người làm nên lịch sử. Để vận động quần chúng, tập hợp quần chúng làm cách mạng, chủ nghĩa Mác - Lênin đã chỉ ra phương pháp nêu gương đặc biệt có giá trị trong công tác tuyên truyền, giáo dục, vận động quần chúng. Lênin đã đề ra nhiệm vụ hàng

đầu cho các Đảng Cộng sản là phải “thuyết phục cho đa số nhân dân thấy được sự đúng đắn của cương lĩnh và sách lược của mình” (Lênin, 2005). Kế thừa và phát triển sáng tạo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về phương pháp nêu gương, xuất phát từ tư duy biện chứng, khoa học và cách mạng “cán bộ là cái gốc của mọi công việc”. Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng xây dựng đội ngũ cán bộ; trong nhiều giải pháp xây dựng đội ngũ cán bộ, Hồ Chí Minh đặc biệt nhấn mạnh sự cần thiết, tầm quan trọng giải pháp phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên. Suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Đảng là đội tiên phong của vô sản giai cấp, phải thu phục cho được đại bộ phận giai cấp mình, phải làm cho giai cấp mình lãnh đạo được dân chúng” (Hồ Chí Minh, 2011). Người đặc biệt nhấn mạnh yêu cầu tiên phong, gương mẫu của cán bộ, coi đây là biểu hiện cụ thể của bản chất cách mạng của Đảng: “Cán bộ xung trước, làng nước theo sau, việc khó đến đâu, cũng làm được hết” (Hồ Chí Minh, 2011).

Hai là, tất cả mọi cán bộ, đảng viên đều phải phát huy trách nhiệm nêu gương; người đứng đầu càng phải phát huy trách nhiệm nêu gương.

Đảng viên là lực lượng tiên phong của Đảng, do đó tinh thần nêu gương, xung kích, đi đầu vừa là yêu cầu tất yếu vừa là phẩm chất cốt lõi trong tư cách của người cộng sản; việc phát huy trách nhiệm nêu gương của mỗi đảng viên gắn trực tiếp với niềm tin của quần chúng đối với Đảng và Nhà nước: “Người đảng viên - dù công tác to hay nhỏ, địa vị cao hay thấp - ở đâu cũng phải làm gương mẫu cho quần chúng. Mỗi đảng viên là một người thay mặt cho Đảng trước quần chúng, để giải thích chính sách của Đảng và của Chính phủ cho quần chúng hiểu rõ và vui lòng thi hành. Mà muốn cho quần chúng hăng hái thi hành, thì người đảng viên ắt phải xung phong làm gương mẫu để quần chúng bắt chước, làm theo” (Hồ Chí Minh, 2011), qua đó cho thấy sự gương mẫu của đảng viên không chỉ thể hiện ở hành vi cá nhân mà còn quyết định trực tiếp đến uy tín và vai trò lãnh đạo của Đảng trong lòng nhân dân.

Theo Hồ Chí Minh, phát huy trách nhiệm nêu gương là trách nhiệm chung của mọi cán bộ, đảng viên, song người lãnh đạo, người đứng đầu mới là những người phải đi đầu trong đội ngũ tiên phong,

bởi họ có vị trí, ảnh hưởng và sức lan tỏa lớn nhất trong tổ chức. Chủ tịch Hồ Chí Minh gắn gương mẫu với hoạt động lãnh đạo: “muốn lãnh đạo thì phải gương mẫu” (Hồ Chí Minh, 2011). Người gọi những cán bộ lãnh đạo năng nổ, gương mẫu là “cốt cán”, và khẳng định: “Nếu cốt cán được phát triển và củng cố, thì Đảng sẽ phát triển và củng cố. Nếu không có cốt cán, thì Đảng sẽ khô héo” (Hồ Chí Minh, 2011). Người luôn nhắc nhở, cán bộ giữ chức vụ càng cao thì trách nhiệm nêu gương càng lớn, nhiều lần Người yêu cầu các cán bộ cấp cao phải nêu gương trước hết: “Một đảng viên ở địa vị càng cao, thì... càng phải làm gương” (Hồ Chí Minh, 2011), trong buổi gặp cán bộ cấp cao, Hồ Chí Minh nói: “Các đồng chí đều là cán bộ cao cấp, đều giữ những trách nhiệm quan trọng. Công việc thành hay bại, một phần lớn là do nơi tư tưởng, đạo đức, thái độ và lề lối làm việc của các đồng chí” (Hồ Chí Minh, 2011).

Ba là, cán bộ, đảng viên phải phát huy trách nhiệm nêu gương toàn diện

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên phải được thực hiện một cách toàn diện, liên tục, trong mọi hoàn cảnh, mọi không gian và mọi lĩnh vực hoạt động, không bị giới hạn bởi vị trí công tác, môi trường sinh hoạt hay điều kiện cụ thể. Người khẳng định một cách rõ ràng rằng: “Nói chung, thì người đảng viên ở bất kỳ đâu, bất kỳ làm việc gì, bất kỳ địa vị nào và hoàn cảnh nào, cũng phải luôn luôn: đặt lợi ích của Tổ quốc, của nhân dân lên trên hết, trước hết; phải ra sức tham gia công việc kháng chiến; phải gần gũi dân chúng, thương yêu, giúp đỡ dân chúng, tổ chức và lãnh đạo dân chúng; phải giữ vững đạo đức cách mệnh, là chí công vô tư” (Hồ Chí Minh, 2011). Quan điểm này cho thấy, theo Hồ Chí Minh, nêu gương không phải là hành vi mang tính thời điểm hay phong trào, mà là phương thức hành động thường xuyên, gắn liền với toàn bộ đời sống chính trị và xã hội của người cán bộ, đảng viên.

Từ cách tiếp cận đó, Hồ Chí Minh xác định nội dung phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên phải mang tính toàn diện trên tất cả các mặt: chính trị, tư tưởng; đạo đức, lối sống; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân, quan liêu, tham nhũng, lãng phí; thực

hành tự phê bình và phê bình; giữ vững ý thức tổ chức kỷ luật và đoàn kết nội bộ. Người yêu cầu đảng viên phải gương mẫu không chỉ trong công việc lớn mà cả trong sinh hoạt thường ngày, trong lời nói, việc làm và thái độ ứng xử. Hồ Chí Minh nhiều lần nhấn mạnh: “Đảng viên phải luôn luôn làm gương mẫu trong công việc chuyên môn, trong việc học tập, trong tăng gia sản xuất, trong mọi việc” (Hồ Chí Minh, 2011); “gương mẫu trong lao động sản xuất, trong công tác, trong việc chấp hành chính sách của Đảng và Chính phủ, trong việc bảo vệ tài sản của Nhà nước và của tập thể” (Hồ Chí Minh, 2011), “gương mẫu trong lời nói, việc làm, thái độ” (Hồ Chí Minh, 2011). Những chỉ dẫn đó cho thấy, phát huy trách nhiệm nêu gương phải thấm vào mọi hành vi cụ thể, thường nhật của người cán bộ, đảng viên, tạo nên sức lan tỏa bền vững trong xã hội.

Bốn là, cán bộ, đảng viên phải tự mình phát huy trách nhiệm nêu gương.

Là một phương thức cơ bản để hình thành và lan tỏa các giá trị đạo đức cách mạng trong đội ngũ cán bộ, đảng viên và trong toàn xã hội. Trong quan niệm của Người, nêu gương không chỉ là biểu hiện của phẩm chất đạo đức cá nhân mà còn là cách thức lãnh đạo và giáo dục có hiệu quả, thông qua đó tạo nên sự thống nhất giữa lời nói và việc làm, giữa đạo đức cá nhân với trách nhiệm chính trị. Hồ Chí Minh nhiều lần nhấn mạnh rằng muốn giáo dục và thuyết phục người khác thì trước hết bản thân người cán bộ phải gương mẫu trong hành động. Người chỉ rõ: “Nếu chính mình tham ô bảo người ta liêm khiết có được không? Không được. Mình trước hết phải siêng năng, trong sạch thì mới bảo người ta trong sạch, siêng năng được” (Hồ Chí Minh, 2011). Đảng viên, cán bộ ta từ nhân dân anh hùng mà ra, phải sống cho xứng với nhân dân và Đảng anh hùng” (Hồ Chí Minh, 2011). Theo đó, tự mình phát huy trách nhiệm nêu gương chính là phương thức khởi đầu của quá trình giáo dục và lãnh đạo, bắt đầu từ sự tự giác tu dưỡng và tự rèn luyện của mỗi cán bộ, đảng viên. Theo Hồ Chí Minh, nêu gương không phải là sự phô trương mang tính hình thức mà là quá trình hành động bền bỉ, nhất quán trong đời sống và công tác hằng ngày. Người nhấn mạnh: “Muốn làm gương mẫu thì điều quan trọng nhất là... làm sao tự mình nêu gương và giáo dục cho

đảng viên, đoàn viên, cán bộ giữ gìn, phát triển đạo đức cách mạng” (Hồ Chí Minh, 2011). Vì vậy, phương thức tự mình nêu gương đòi hỏi mỗi cán bộ phải gương mẫu từ những việc nhỏ nhất, dám làm trước, làm đúng và làm tốt, qua đó lấy hành động thực tiễn để thuyết phục và dẫn dắt người khác.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt đề cao sức mạnh cảm hóa của tấm gương, coi đây là con đường hiệu quả để giáo dục quần chúng và xây dựng sự đồng thuận trong xã hội. Theo nghĩa đó, tự mình phát huy trách nhiệm nêu gương là phương thức lãnh đạo đặc trưng trong tư tưởng Hồ Chí Minh, thể hiện rõ quan điểm lấy đạo đức làm nền tảng của quyền lực chính trị và lấy uy tín cá nhân làm cơ sở cho hiệu quả lãnh đạo. Tiếp thu có chọn lọc tinh thần tu thân của truyền thống văn hóa phương Đông và vận dụng sáng tạo vào thực tiễn cách mạng, Hồ Chí Minh nhấn mạnh rằng người cán bộ muốn giáo dục người khác thì trước hết phải tự rèn luyện bản thân. Người khẳng định: “Tự mình phải chính trước, mới giúp được người khác chính. Mình không chính, mà muốn người khác chính là vô lý” (Hồ Chí Minh, 2011).

3.2. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương trong xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay

Trong những năm gần đây, cùng với việc đẩy mạnh đấu tranh phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, Đảng ta xác định xây dựng Đảng về đạo đức là một nội dung quan trọng, đồng thời chú trọng phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên. Nhiều quy định đã được ban hành như Quy định số 101-QĐ/TW ngày 07 tháng 6 năm 2012 của Ban Bí thư; Quy định số 55-QĐ/TW ngày 19 tháng 12 năm 2016 của Bộ Chính trị; đặc biệt là Quy định số 08-QĐi/TW ngày 25 tháng 10 năm 2018 của Hội nghị Trung ương 8 khóa XII, trong đó xác định rõ các nội dung cán bộ, đảng viên, nhất là lãnh đạo cấp cao, phải gương mẫu thực hiện và nghiêm khắc với bản thân. Qua đó cho thấy, trách nhiệm nêu gương không còn là sự khuyến khích mà đã trở thành yêu cầu bắt buộc, vi phạm sẽ bị xử lý theo quy định của Đảng. Tiếp tục khẳng định điều này, Khoản 1 Điều 5 Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09 tháng 5 năm 2024 của Bộ Chính trị nêu rõ:

“Gương mẫu trong công tác và sinh hoạt, tích cực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Cán bộ, đảng viên chức vụ càng cao càng phải gương mẫu, cấp trên gương mẫu trước cấp dưới, cấp ủy gương mẫu trước đảng viên, đảng viên gương mẫu trước quần chúng” (Quy định số 144-QĐ/TW, 2024). Vì vậy, để thực hiện hiệu quả các quy định này, cần vận dụng tốt tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương trong xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên phù hợp với tình hình hiện nay.

Một là, nghiên cứu, vận dụng, phát triển sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên luôn giữ nguyên giá trị và ý nghĩa sâu sắc trong công tác xây dựng đội ngũ cán bộ của nước ta. Thực tiễn cho thấy, trong nhiều thập niên qua, các chủ trương, chính sách của Đảng về nâng cao chất lượng cán bộ, đảng viên đều kế thừa, khai thác và vận dụng những quan điểm của Người về nêu gương. Tuy nhiên, yêu cầu hiện nay đặt ra cần tiếp tục nghiên cứu một cách toàn diện, hệ thống và sâu sắc hơn tư tưởng đó, không chỉ ở nội dung nêu gương mà còn ở trách nhiệm của các tổ chức trong hệ thống chính trị như tổ chức đảng, cơ quan nhà nước, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và mỗi cán bộ, đảng viên. Đồng thời, việc phát huy trách nhiệm nêu gương cần được vận dụng linh hoạt, phù hợp với bối cảnh phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, mở rộng hội nhập quốc tế cũng như thực tiễn xử lý các vi phạm của cán bộ, đảng viên trong thời gian gần đây.

Hai là, cụ thể hóa nội dung phát huy trách nhiệm nêu gương đối với từng loại cán bộ, đảng viên

Quy định số 08-QĐi/TW ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương và Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị đã thiết lập khuôn khổ nền tảng cho việc thực hiện trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên. Tuy nhiên, trong bối cảnh hiện nay, cần tiếp tục cụ thể hóa các nội dung này cho phù hợp với từng nhóm cán bộ, đảng viên theo từng loại hình tổ chức, lĩnh vực hoạt động và cấp quản lý, nhất là khi yêu cầu nêu gương đã trở thành quy định bắt buộc. Đồng thời, việc phát huy trách

nhiệm nêu gương cần được gắn chặt với công tác kiểm điểm, đánh giá, xếp loại cán bộ, đảng viên cũng như quy trình lấy phiếu tín nhiệm đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý; song song với đó là đổi mới công tác thi đua, khen thưởng theo hướng kịp thời phát hiện, biểu dương và nhân rộng các điển hình tiên tiến. Bên cạnh đó, cần tiếp tục làm rõ mối quan hệ giữa trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên với việc thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ - nguyên tắc tổ chức cơ bản của Đảng.

Ba là, nâng cao chất lượng việc thực hiện tự phê bình và phê bình.

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặc biệt coi trọng và có nhiều chỉ dẫn cụ thể về vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên trong thực hiện tự phê bình và phê bình. Thực tiễn cho thấy, để trở thành tấm gương mẫu mực, mỗi cán bộ, đảng viên cần thường xuyên tự soi, tự sửa, nghiêm túc đánh giá mức độ gương mẫu của bản thân, nhận diện rõ ưu điểm cũng như hạn chế để kịp thời khắc phục, đồng thời cầu thị tiếp thu ý kiến góp ý từ tập thể, đồng chí, đồng nghiệp và nhân dân. Trong bối cảnh hiện nay, yêu cầu đặt ra là phải khắc phục triệt để tình trạng nể nang, né tránh trong tự phê bình và phê bình, đặc biệt đối với cán bộ lãnh đạo cấp cao và người đứng đầu; đồng thời cần tăng cường việc nhắc nhở, giáo dục, hỗ trợ những cán bộ, đảng viên có dấu hiệu suy giảm uy tín hoặc phát sinh khuyết điểm, vi phạm để kịp thời chấn chỉnh.

Bốn là, kiên quyết, kiên trì thực hiện việc đấu tranh chống tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên.

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh mối liên hệ chặt chẽ giữa trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên với niềm tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước, đồng thời phê phán nghiêm khắc những biểu hiện nêu gương tiêu cực. Văn kiện Đại hội lần thứ XIV của Đảng nhấn mạnh: “Nêu gương phải thực sự trở thành một nội dung quan trọng trong phương thức lãnh đạo của Đảng. Kịp thời chấn chỉnh những hành vi thiếu gương mẫu của cán bộ, đảng viên; kiên quyết xử lý nghiêm các trường hợp suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có bản lĩnh chính trị, trí tuệ, gương mẫu, tiên phong, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới” (Đảng

Cộng sản Việt Nam, 2026).

4. Kết luận

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên không chỉ là những chỉ dẫn mang tính lý luận sâu sắc mà còn là kim chỉ nam cho hoạt động thực tiễn trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Trong bối cảnh hiện nay, khi Đảng ta đang quyết liệt đẩy mạnh xây dựng Đảng về đạo đức, đấu tranh ngăn chặn tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, việc thấm nhuần và vận dụng sáng tạo tư tưởng này càng trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết.

Để phát huy hiệu quả trách nhiệm nêu gương, cần có sự thống nhất giữa nhận thức và hành động, giữa lời nói và việc làm. Trong đó, yêu cầu then chốt là người lãnh đạo, người đứng đầu phải là tấm gương sáng, tự giác rèn luyện, “tự soi, tự sửa” hằng ngày. Việc cụ thể hóa các quy định của Đảng, gắn trách nhiệm nêu gương với đánh giá, xếp loại cán bộ và kiên quyết xử lý nghiêm các sai phạm sẽ tạo nên sức lan tỏa mạnh mẽ, củng cố niềm tin của nhân dân. Phát huy trách nhiệm nêu gương theo tư tưởng Hồ Chí Minh chính là giải pháp nền tảng để xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên vừa có đức, vừa có tài, đáp ứng yêu cầu cao của sự nghiệp cách mạng trong giai đoạn mới./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương. (2018). Quy định số 08-QĐ/TW, ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành Trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương.
2. Bộ Chính trị. (2016). *Quy định số 55-QĐ/TW, về một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên.*
3. Bộ Chính trị. (2024). *Quy định số 144-QĐ/TW, ngày 09/5/2024 về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới.*
4. Đảng Cộng sản Việt Nam. (2026). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV*, tập 1. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.283.
5. Hồ Chí Minh. (2011), Toàn tập. Tập 3, tr. 3; Tập 6, tr.130; Tập 7, tr.55, 415; Tập 8, tr. 13, 47, 98, 454; Tập 10, tr. 494; Tập 11, tr.111, tr.467 - 468; Tập 14, tr. 243; Tập 15, tr. 271, tr. 293. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
6. Lênin, V.I. (2005). Toàn tập. Tập 36, tr. 208. Nxb Chính trị Quốc gia Sự thật.